

**Examenul de bacalaureat național 2017**

**Proba E. d)**

**Filosofie**

**Varianta 3**

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

**SUBIECTUL I**

**(30 de puncte)**

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Întrebarea „De ce exist?” vizează problematica:
  - a. relației dintre identitate și alteritate
  - b. progresului cunoașterii
  - c. relației dintre adevăr și eroare
  - d. sensului vieții
2. Spre deosebire de etica deontologică care acordă un rol important conceptului de *datorie*, etica hedonistă acordă un rol important conceptului de:
  - a. natură umană
  - b. plăcere
  - c. bine suprem
  - d. utilitate
3. Diferitele tipuri de eutanasiu constituie un subiect controversat abordat în cadrul:
  - a. eticii aplicate
  - b. raționalismului
  - c. filosofiei politice
  - d. dogmatismului
4. Libertatea face parte din categoria conceptelor corelative care nu pot fi gândite în lipsa semnificației unui alt concept; astfel libertatea poate fi gândită doar în relație cu conceptul de:
  - a. echitate sau etatism
  - b. limită sau constrângere
  - c. echilibru sau măsură
  - d. legitimitate sau liberalism
5. Potrivit concepției lui J.P. Sartre, responsabilitatea absolută este:
  - a. dreptul de a-ți urmări propriul bine, în felul tău propriu
  - b. revendicarea logică a consecințelor libertății noastre
  - c. facultatea de a lua decizii rezonabile
  - d. dreptul de a acționa fără nicio constrângere impusă din exterior
6. Dreptul la viață, dreptul la proprietate și dreptul la libertate sunt drepturi naturale, deoarece:
  - a. aparțin tuturor oamenilor, prin simplul fapt că s-au născut oameni
  - b. se aplică tuturor persoanelor majore și sunt garantate prin lege
  - c. aparțin oamenilor discriminați, prin simplul fapt că asigură prosperitatea acestora
  - d. au drept criteriu contractele încheiate între oameni care sunt subiecți egali în drepturi
7. Potrivit filosofului I. Kant, prin termenul de *cunoștințe a priori* înțelegem judecăți:
  - a. tacite, dar evidente
  - b. independente de orice experiență
  - c. implicite, dar clar exprimate
  - d. bazate pe experiență

8. Un reprezentant al teoriei adevărului-corespondență cu faptele este:
- W. James
  - B. Blanschard
  - J. Habermas
  - Aristotel
9. Imperativul categoric formulat de I. Kant, presupune să acționezi întotdeauna:
- numai pentru dobândirea plăcerii și evitarea suferinței, conform principiului celei mai mari fericiri
  - conform principiului maximizării fericirii, astfel încât să crească intensitatea fericirii și numărul de oameni fericiți
  - numai conform acelei maxime prin care să poți vrea, totodată, ca ea să devină o lege universală
  - conform principiului prin care să poți vrea, totodată, să maximizezi utilitatea sau fericirea
10. Dreptul de a se căsători și de a întemeia o familie este, din perspectiva Declarației Universale a Drepturilor Omului, un drept negativ, deoarece:
- reprezintă un ansamblu de privilegii de care statul dispune în raport cu individul
  - pentru asigurarea lui, intervenția statului trebuie să fie cât mai mare
  - reprezintă un ansamblu de privilegii de care individul nu dispune în raport cu societatea
  - pentru asigurarea lui, intervenția statului trebuie să fie cât mai mică

#### **SUBIECTUL al II-lea**

**(30 de puncte)**

Analizați succint, din perspectivă filosofică, problematica *raportului dintre dreptate și lege*, având în vedere următoarele repere:

- numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referiri la problematica *raportului dintre dreptate și lege*; **4 puncte**
- precizarea unei teze/perspective filosofice despre *raportul dintre dreptate și lege*; **4 puncte**
- prezentarea tezei/perspectivei filosofice precizate; **6 puncte**
- ilustrarea tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană; **6 puncte**
- formularea unei obiecții la adresa tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o; **6 puncte**
- menționarea unei relații existente între termenii *dreptate și stat*. **4 puncte**

#### **SUBIECTUL al III-lea**

**(30 de puncte)**

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

*(...) într-adevăr, eroarea nu este doar o negație, ci o privație, adică lipsa unei cunoștințe anumite ce ar trebui, într-o privință, să se afle în mine (...). Apoi, întorcându-mă mai mult către mine și cercetând ce sunt greșelile mele (care singure dovedesc o anumită nedesăvârșire în mine) bag de seamă că ele atârnă de două principii întâlnite la un loc, anume de facultatea de a cunoaște, care e în mine, și de facultatea de alegere, ori libertatea arbitrului, cu alte cuvinte de intelect și totodată de voință (...).*  
(R. Descartes, *Meditații despre filosofia primă*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

- Menționați, pe baza textului dat, două caracteristici ale erorii. **4 puncte**
- Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *intelect și voință*. **10 puncte**
- Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Extremele teoriilor politice sunt etatismul și anarhismul.

- Menționați două trăsături doctrinare specifice etatismului. **6 puncte**
- Ilustrați, printr-un exemplu concret, relația existentă între stat și cetățean, din perspectiva etatismului. **4 puncte**